

D E C I Z I E

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan”,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni
„Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto”, Societatea pe Acțiuni „Alet” împotriva lui
Alexei Dolganiuc, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Articole
Betonate & Co”, Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan”, Societatea pe Acțiuni
„Izotermocom”, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, Societatea pe
Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare cu privire la obligarea restituirii documentelor
privind organizarea, evidența, funcționarea, documentelor contabile precum și altor
documente ce aparțin altor întreprinderi, încasarea prejudiciului material și **cererea
intervenientului principal** Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” împotriva lui
Alexei Dolganiuc, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Articole
Betonate & Co”, Societatea pe Acțiuni „Alet”, Societatea cu Răspundere Limitată
„Plastan”, Societatea pe Acțiuni „Izotermocom”, Societatea cu Răspundere Limitată
„Articole Betonate”, Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare cu privire la
obligarea restituirii documentelor contabile,

împotriva încheierii din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care :
s-a respins cererea Societății cu Răspundere Limitată „Plastan” privind repunerea în
termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal,
iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen ; s-a restituit apelul declarat de
Societatea pe Acțiuni „Semnal” ca depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a
solicitat repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 24 ianuarie 2013, Societatea pe Acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri
Auto” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva
lui Alexei Dolganiuc cu privire la obligarea restituirii documentelor privind
organizarea, evidența, funcționarea precum și documentele contabile ale SA „IPDA”
și ale întreprinderilor care dețineau astfel de documente în încăperile închiriate din
imobilul amplasat în mun. Chișinău, str. Bucuriei, 12A și încasarea cheltuielilor de
judecată.

Prin încheierea protocolară din 28 iulie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a admis demersul Societății pe Acțiuni „IPDA”, reprezentată de avocatul Doina Verejan și s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co” și Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”.

Prin hotărârea din 22 mai 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „IPDA”.

Prin decizia din 09 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău au fost admise apelurile declarate Societatea pe Acțiuni „IPDA” și Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co”, s-a casat hotărârea din 22 mai 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cu trimiterea cauzei pentru rejudecare la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, în alt complet de judecată.

La 07 octombrie 2016, Societatea pe Acțiuni „IPDA” a depus cerere de concretizare a acțiunii împotriva lui Alexei Dolganiuc, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co”, Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan”, Societatea pe Acțiuni „Izotermocom”, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, Societatea pe Acțiuni „Semnal” cu privire la obligarea restituirii documentelor privind organizarea, evidența, funcționarea precum și documentele contabile ale Societății pe Acțiuni „IPDA” și ale întreprinderilor care dețineau astfel de documente în încăperile închiriate din imobilul amplasat în mun. Chișinău, str. Bucuriei, 12A.

La 18 noiembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” a solicitat atragerea sa în proces în calitate de intervenient principal și a solicitat obligarea lui Alexei Dolganiuc să restituie documentele contabile și actele de constituire a societății.

Prin încheierea din 06 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău a fost atrasă în proces Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” în calitate de intervenient principal.

La 16 ianuarie 2017, Societatea pe Acțiuni „Alet” a depus cerere de atragerea sa în proces în calitate de coreclamant, solicitând admiterea cererii de chemare în judecată și încasarea de la Alexei Dolganiuc a prejudiciului material în sumă de 20 000 lei.

Prin încheierea din 14 martie 2017 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a atras în proces Societatea pe Acțiuni „Alet” în calitate de coreclamant.

Prin hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-au respins ca neîntemeiate, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „IPDA” și Societatea pe Acțiuni „Alet” și cererea intervenientului principal SRL „Plastan”.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe din 27 aprilie 2018 Societatea pe Acțiuni „IPDA”, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co”, Societatea pe Acțiuni „Alet” au contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de către Societatea pe Acțiuni „IPDA”, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co”, Societatea pe Acțiuni „Alet”, fiindu-

le acordat un termen până la 07 iulie 2018 inclusiv, pentru depunerea apelurilor motivate și a dovezilor de achitare a taxei de stat. S-a explicat că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor instanței de apel, cererile de apel vor fi restituite fără examinare.

La 18 decembrie 2018, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare a depus apel, solicitând scutirea de la achitarea taxei de stat și casarea hotărârii, cu emiterea unei decizii de admitere a acțiunii.

Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan”, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 17 decembrie 2018, a depus apel, solicitând repunerea în termenul legal de depunere a apelului, scutirea de la achitarea taxei de stat și casarea hotărârii, cu emiterea unei decizii de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea Societății cu Răspundere Limitată „Plastan” de repunere în termen de declarare a apelului, s-a restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan”, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

S-a restituit apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

La 15 ianuarie 2019, Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare a declarat recurs, prin care a solicitat casarea încheierii contestate, cu repunerea pe rol a cererii de apel împotriva hotărârii din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, mun. Buiucani.

Prin decizia din 13 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare și s-a menținut încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 13 martie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” a declarat recurs împotriva încheierii din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei la rejudecare și repunerea în termen a cererii de apel.

În motivarea recursului recurentul a menționat că concluziile instanței de apel rezultă din interpretarea eronată a legii procesual civile.

La sediul întreprinderii nu a parvenit nici o copie a actului judecătoresc suspus contestării, fapt ce a privat recurentul să conteste hotărârea instanței de fond în termen.

Cu hotărârea Judecătorie Chișinău, sediul Buiucani din 27 aprilie 2018 a făcut cunoștință abia la 17 decembrie 2018 prin intermediul saitului oficial al judecătoriei.

Recurentul a susținut că prin soluția instanței de apel, a avut loc o încălcare a art.20 din Constituție, art.5 din Codul de procedură civilă, art. 6 & 1 al Convenției. prin restituirea cererii de apel au fost încălcate prevederile art. 6 din Convenție.

Restituirea cererii de apel a avut loc fără verificarea tuturor circumstanțelor pentru soluționarea corectă a cauzei. Ca urmare a susținut că soluția instanței de apel este incorectă și astfel i s-a încălcat dreptul de acces la justiție.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 19 decembrie 2018.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul a indicat că cu încheierea instanței de apel a făcut cunoștință la 13 martie 2019.

Cererea de recurs a fost declarată la 13 martie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de fond a pronunțat dispozitivul hotărârii la 27 aprilie 2018.

La pronunțarea dispozitivului reprezentantul intervenientului accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” nu a fost prezent.

Potrivit scrisorii de comunicare, instanța a expediat recurentului dispozitivul hotărârii judecătorești, prin intermediul oficiului poștal, iar la 11 mai 2018 a fost recepționat contra semnătură (f.d.120).

La 17 decembrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 aprilie 2018.

În temeiul art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă reglementează că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, termenul legal de declare a apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 aprilie 2018 pentru apelant a început să curgă din data de 28 aprilie 2018, termen limită de depunere a cererii de apel fiind 28 mai 2018.

Conform alin. (3) art.362 din Codul de procedură civilă repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În condițiile art.116 Cod de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probelor, ce argumentează această cerere.

La caz, Colegiul constată că instanța de apel corect a constatat că cererea de repunere în termenul de apel este neîntemeiată.

Argumentul recurentului precum că instanța de fond nu a remis copia dispozitivului în adresa Societății cu Răspundere Limitată „Plastan” și ca urmare nu a avut posibilitatea de a ataca hotărârea în termen, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat.

Colegiul reține că, instanța de fond a respectat prevederile art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă astfel că, după pronunțarea dispozitivului, instanța a expediat în adresa recurentului copia dispozitivului, fiind recepționat contra semnătură.

În acest context, susținerile recurentului precum că a cunoscut despre hotărârea judecătorească din 27 aprilie 2018, abia la 10 decembrie 2018, sunt simple afirmații nedovedite și care nu pot fi asimilate unei împrejurări mai presus de voința părții de natură a o împiedica să exercite calea de atac în termen.

Norma prevăzută de art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă statuează expres începerea curgerii termenului de contestare.

Așadar, termenele procedurale prin existența lor nu fac altceva decât să asigure certitudinea drepturilor și stabilitatea raporturilor juridice, fapt ce duce în mod evident la respectarea principiului legalității, pe de o parte, și a interesului părților de a-și pregăti temeinic apărarea, astfel încât să nu fie supuse unor sancțiuni severe, pe de altă parte.

Deci, efectul principal al decăderii constă în pierderea dreptului procedural ce nu a fost exercitat în termenul prescripționat de lege.

Potrivit jurisprudenței CtEDO dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (Stubbings și alții împotriva Regatului Unit pct. 51 -52).

Art.116 alin.(4) din Codul de procedură civilă, statuează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură, la caz nu este aplicabilă deoarece recurentul nu a invocat împrejurări care l-au împiedicat a declara apelul în termenul legal.

Corect a reținut instanța de apel că motivele indicate de apelant nu sunt de natură de a repune în termenul de declarare a apelului.

Astfel, depunerea cererii de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la 17 decembrie 2018, peste șase luni, demonstrează o neglijență a drepturilor procedurale a părții în proces.

În speță, soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel ca depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că, ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță.

În cazul în care accesul la instanță este restricționat prin lege sau în fapt, Curtea examinează dacă restricția atinge fondul dreptului și, în special, dacă urmărește un scop legitim și dacă există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul vizat: *Ashingdane împotriva Regatului Unit*, pct. 57.

În cazul în care restricția este compatibilă cu principiile stabilite, nu rezultă nicio încălcare a art. 6 § 1.

Colegiu reține că, pentru a se putea cere repunerea în termenul de declarare a apelului, partea trebuie să facă dovada existenței unei împrejurări mai presus de voința sa, deci a unei împrejurări care să excludă culpa părții respective, însă se constată contrariul.

În afară de aceasta, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Instanța de recurs notează că, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” deoarece apelantul a omis termenul legal de contestare a hotărârii judecătorești, precum și motive întemeiate privind repunerea în termen a apelului nu s-au constatat.

Având în vedere cele expuse, încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, este întemeiată și legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan”.

Se menține încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto”, Societatea pe Acțiuni „Alet” împotriva lui Alexei Dolganiuc, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co”, Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan”, Societatea pe Acțiuni „Izotermocom”, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare cu privire la obligarea restituirii documentelor privind organizarea, evidența, funcționarea, documentelor contabile precum și altor documente ce aparțin altor întreprinderi, încasarea prejudiciului material și **cererea intervenientului principal** Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” împotriva lui Alexei Dolganiuc, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co”, Societatea pe Acțiuni „Alet”, Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan”, Societatea pe Acțiuni „Izotermocom”, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare cu privire la obligarea restituirii documentelor contabile.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari